

T.B.M.M BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Erdoğan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal EKİNCİ

Bursa Milletvekili

Sanayileşme ile birlikte ülkemizde de baş göstermeye başlayan Çevre Kirliliği , beraberinde çevreye duyarlı Sivil toplum kuruluşlarının oluşmasını da sağlamıştır.Çevre ile ilgili , toplumsal talepler birçok kez hükümet programlarında yer almasına karşın ancak 09.08.1991 tarih ve 443 sayılı KHK ile Çevre Bakanlığı Kurularak somutlaştırılmıştır. 1991'den beri geçen süreçte ne yazık ki Çevre Bakanlığı, Kamu erki tarafından adeta yasak savma bakanlığı olarak yapılandırılmıştır. Kurulda Bağımsız bir bakanlık olmasına rağmen , süreç içerisinde farklı icracı bakanlıklarla birleştirilerek“üveleştirilmiştir.”

Her konuda olduğu gibi çevre konusunda da mevzuat enflasyonu yaşanmaktadır. 2872 sayılı çevre kanunun yürütülmesinin hangi bakanlıkta olduğu , Çevre ile ilgili kaç adet yönetmelik bulunduğu anlaşılamamaktadır. Dolayısı ile vatandaşın çevre konusundaki muhatapı da çeşitlilik arz etmektedir. Kirliliğin niteliğine göre muhatap farklılaşmaktadır.

Üretim çeşitliliği olan bir tesis düşünün ki ; idare binası mücavir alanda olsun,sıvı atıklarını su yatağına , gazsal atıklarını havaya boşaltsın, bu kuruluş yer altı sularını kirlettiği için DSİ 'nin sorumluluk alanına, havayı kirlettiği için İl Çevre Müdürlüğü'nün sorumluluk alanına , gürültü kirliliği için Belediye'nin Çevre biriminin sorumluluk alanına ,katı atık veya diğer hususlarla ilgili olarak da İl Özel idaresinin sorumluluk alanına girmektedir.

Bu kadar sorumlu kuruluşun olduğu yerde , kimin sorumlu olduğunu belirlemek için de yeni bir kuruluşa ihtiyaç duyulmaktadır.Sorumlunun çok olduğu bu yapı , “Sorunlu” bir yapıyı beraberinde getirmektedir. Görsel ve yazılı basında sık sık kuşların öldüğü, balıkların karaya vurduğu haberleri yer almaktadır. Son yıllarda özellikle ülkemizde çevre kirliliğinin artması ,ekolojik dengenin bozulması insan sağlığını tehdit eder hale gelmiştir. Dere yataklarını kirlüten ve kirliliğe neden olan, sanayi ve tarımsal atıkların arındırılması gerekmektedir. Ülkemizde söz konusu arıtım işinin yeterince yapılmadığı, yasal olarak da idari yaptırımların yetersiz olduğu gözlenmektedir.

Bu bilgiler ve gözlemler ışığında ;

1-Çevre konusunda yeni anlayışla beraber, yasal düzenlemelere de ihtiyaç duyulmaktadır.

Bakanlığınızın Çevre Kanunu ile ilgili bir çalışması var mıdır?

2-Bir çok kuruluşun sorumlu ve yetkili olduğu Çevre ile ilgili konuları tek çatı altında toplamak düşünülmekte midir ? Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinin bu görevi yerine getirmesi daha uygun değil midir?

3-Bakanlığınız Kuruluş Kanununda var olan “Çevre Şurası” nın yapısı antidemokratik esaslarla oluşturulmuştur. Bakanlık Bürokratlarından ve Bakanın davet edeceği kişilerden oluşan bir Şuranın sağlıklı, eleştirel kararlar alamayacağı gerçeği ortadadır. Çevre Şurasının yapısını değiştirmek düşünülmekte midir? Çevreyle ilgili STK’ ların temsilcilerinin ağırlıkta olduğu bir yapı oluşturulması için bir çalışma yapılmakta mıdır?

4-Yeniden yapılandırılan Bakanlığınız bünyesinde Çevre ve Şehircilik İl Müdürü olarak görev yapan, İhtisas alanı çevre olan kaç kişi vardır? Bakanlık bünyesinde çevre eğitimi almış, uzmanlaşmış yeterli eleman var mıdır?

5-2872 sayılı kanuna istinaden çıkarılan çok sayıda Yönetmelik vardır. Bir üretim tesisi imalat özelliklerine göre yer yer bütün Yönetmeliklerinden nasibini almaktadır. Bu Yönetmeliklerin sadeleştirilmesi ve azaltılması düşünülmekte midir?

6- Kadro yapısı ve işlevleri açısından Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinin ana görevi “Bayındırlık” işleridir gibi, kamuoyunda bir algı oluşmuştur. Özellikle Sanayi bölgelerinin yoğun olduğu illerde çevre eğitimi almış kadrolardan oluşan bakanlığa bağlı Şehircilikten arındırılmış bağımsız “Çevre Müdürlükleri” kurulması düşünülmekte midir?

7-Denetim yetkisi olan kurumlar, Kirliliğe sebep olan kuruluşlar hakkında çeşitli yaptırımlar uygulamaktadır. Bunların başında da İdari Para cezaları gelmektedir. Bu güne kadar yapılan gözlemlere göre gelinen nokta, bu yaptırımların yeteri kadar etkili olmadığıdır. Kuruluşun özelliğine göre işletme tarafından idari para cezası ödemek, Filtreleme tesisi yapmaktan daha ekonomik hale gelmektedir. Bu yüzden tesis yerine Ceza ödemek tercih edilmektedir. İdari Para cezası yerine, daha caydırıcı olan direkt kapatma ve üretimi durdurma uygulaması düşünülmekte midir?

8-Yönetmeliklerde var olan “arıtma tesislerini bakanlık yaptırır/yapar” maddesi bu güne kadar uygulanmış mıdır? Bakanlık kaç adet kuruluşa Arıtma-filtre tesisi yaptırmıştır, bununla ilgili Bakanlık bütçesinde ödenek var mıdır? Bakanlığın, İmalatın özelliğine göre Fabrika ve tesislerin arıtma ve filtreleme işlerini TOKİ aracılığı ile yaptırıp, işletme sahibinden tahsil etmesi yararlı bir uygulama olacaktır, buna ilişkin bir çalışma düşünülmekte midir? Üstelik mevcut yasal düzenlemeler bile buna uygun değil midir?

9-Son 10 yılda bakanlığın bizzat üstlendiği önleyici tedbirlerle ilgili ne kadar yatırım yapılmıştır, bu tedbirler nelerdir?

10-Çevreyi kirlletici kuruluşlarla ilgili son 10 yılda ne kadar idari para cezası kesilmiştir? Tahsilat miktarı nedir ve nereye harcanmıştır? Faaliyeti durdurulan kuruluş sayısı nedir ?Bu kuruluşlar içinde faaliyetten men edilenler var mıdır ve sayısı nedir?